

Geachte lezer,

Vandaag lekte uit dat er weer een grote slag tegen de landbouw aanstaande is.

Afgelopen voorjaar presenteerde voormalig minister Veerman zijn “Regie op ruimte” plan. Een plan dat breed werd ondersteunt door diverse natuurorganisaties, wetenschappers, de top van het bedrijfsleven, voormannen vanuit de zuivel- en akkerbouwverwerkers en diverse boeren organisaties.

(De volledige lijst ondertekenaars is hier te vinden: <https://boerenraad.nl/wp-content/uploads/Aanbevelingen-aan-het-nieuwe-kabinet-Samen-werken-aan-regie-op-ruimte-31-maart.pdf>)

Er kwam onmiddellijk veel reactie op de ondertekening van het plan door o.a. Agractie, LTO, en diverse andere agrarische partijen. Niet onterecht blijkt nu.

Afgelopen maanden is de commissie verder gegaan met het uitwerken van de plannen en zijn er diverse gesprekken met het ministerie geweest. Naar het lijkt neemt het ministerie deze plannen zeer serieus. De plannenmakers verdelen hun plannen in korte en lange termijn “oplossingen”.

Uit de vanmorgen uitgelekte plannen blijkt onder meer het volgende:

- Korte termijn

Innovatie afwachten duurt te lang, dus wil men de volgende maatregelen:

- Vermindering gehele veestapel dmv vermindering dierrechten, resp. fosfaatrechten (bevatten impliciet ook recht op stikstofemissie).
- Rechten uit de markt halen door opkoopregeling = vallen productie rechten niet in handen van blijvende boeren;
- Hogere afoming huidige handel;
- Mogelijkheid onderzoeken alle houders van rechten op een bepaald moment met een x% te korten.

- Lange termijn

- Overheid moet in kaart brengen hoeveel emissie in een regio in 2025, 2030, 2035 toegestaan wordt en aan welke andere doelen voldaan moet worden.
- Emissieplafonds per regio. Ook het uitrijden van mest door akkerbouwers telt mee. Dus is er een afrekenbare stoffenbalans nodig. NH3 rechten 1:1 afleiden uit fosfaat en dierrechten en vervolgens corrigeren adhv mestadmin voor afvoer (aanvoer bij akkerbouwers) van mest. Ook hen NH3 rechten geven en plaatsgebonden maken.
- Verhandelbare emissierechten afsplitsen in fosfaat- dierrechten. Deze rechten beprijzen de schaarse milieuruimte en zijn prikkel voor innovatie. Bij aankopende intensieve of minder-duurzame bedrijven een veel hoger afomingspercentage hanteren dan bij duurzame bedrijven.
- Productieruimte met verhandelbare fosfaat/dierrechten begrenzen en daarnaast begrenzing via NH3 en CO2.
- langjarige eco-systeemdienst contracten

- Bij het herstructureren van de sector met verhandelbare rechten moet ook op aanvullende eisen worden gestuurd zodat ook biodiversiteit, lucht, landschap en water een rol gaan spelen. Elk bedrijf krijgt dan een digitaal dashboard en daarmee een score op een aantal punten. Bedrijfs certificering kan daarop plaatsvinden en bedrijven kunnen worden geclassificeerd in 5 groepen: rood/oranje/geel/lichtgroen/donkergroen. Afromingspercentages in de emissiehandel kunnen worden gedifferentieerd naar de kleur van de aankopende partij (voor of na aankoop) en wellicht kunnen rode bedrijven worden uitgesloten van aankoop.

Naast deze korte en lange termijndoelen zijn er nog een aantal algemene doelen/plannen:

Regionale aanpak:

- Geen bedrijven opkopen maar alleen productierechten in Natura 2000gebieden. In dat geval gelijk contract tekenen dat de milieuvergunning wordt aangepast en er geen rechten van elders naar die locatie aangekocht kunnen worden voor toekomstige andere eigenaren.
- Gelderse Vallei als eerste aanpakken. Dit gebied lijkt uitstekend geschikt (centraal in het land, omringd door spoorlijnen en autowegen) voor een nieuwe grote natuur-inclusieve Vinex-locatie. Zo'n Vinexplan levert gelijk bijdrage aan financiering uitkoop rechten. Eventueel hier Wet Voorkeursrecht Gemeenten inzetten. (gedwongen opkoop) Ook Bossenstrategie zonneakkers hier inzetten. Zoveel mogelijk boervrij. De blijvende boeren zijn extensieve melkveehouders.
- Alle piekbelasters op zandgrond (heel Nederland) uitkopen of met forse emissiereductie verplaatsen. Opkoop heeft voorkeur wanneer het bedrijf zichzelf niet in staat acht zijn emissie zeer vergaand terug te brengen.
- Veenweide gebied/Groene Hart idem dito; hier aanpakken samen met de “problemen” van bodemdaling en CO2 uitstoot. Alleen extensieve melkveehouderij bij hogere waterpeilen kan behouden blijven. Uitkoop van rechten en grond, waarna grond aan blijvende boeren met een kwalitatieve beperking / erfdienstbaarheid / aanpassing omgevingsvergunning wordt verkocht en het waterschap via de keur de verhoging van het waterpeil regelt, is dan de weg.

Deze plannen zullen de volgende gevolgen hebben:

- Gelderse Vallei: 66% emissiereductie, winst is 90 Mol/ha/jr over alle Natura2000 gebieden.
- Piekbelasters op alle zandgronden: 66% emissiereductie, winst is 100 Mol/ha/jr over alle Natura2000 100,
- Groene Hart: 50% emissiereductie, winst is 20 Mol/ha/jr over alle Natura2000.

Het spreekt voor zich dat deze plannen desastreus zijn voor de gehele Nederlandse landbouw zoals wij die op dit moment kennen. Gelukkig is dit plan voortijdig naar buiten gekomen en kunnen alle partijen die binnen de landbouw actief zijn nu de keus maken zich tegen dit plan te keren en alles op alles zetten om dit van tafel te krijgen.